PATVIRTINTA

Asociacijos LTU Aquatics vykdomojo komiteto

2026 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 2026/24/1

ASOCIACIJOS LTU AQUATICS
SMURTO IR PRIEKABIAVIMO PREVENCIJOS POLITIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asociacija LTU Aquatics (toliau – **Asociacija**), jungianti Lietuvos Respublikoje registruotus plaukimo, šuolių į vandenį, dailiojo plaukimo, plaukimo atviruose vandenyse ir veteranų plaukimo sportą propaguojančius ir vystančius klubus, mokymo įstaigas, miestų ir rajonų sporto federacijas yra atsakinga už saugios ir palaikančios terpės užtikrinimą visoje Asociacijos veikloje.
2. Siekdama įgyvendinti aukščiausius etikos standartus ir apsaugoti su Asociacija susijusius asmenis nuo netinkamo elgesio ir žmogaus teisių pažeidimų, Asociacija patvirtino šią Smurto ir priekabiavimo prevencijos politiką (toliau – **Politika**). Šis dokumentas apibrėžia pamatines nuostatas ir veiksmus, kuriais Asociacija vadovaujasi užkirsdama kelią bet kokioms smurto ir priekabiavimo formoms Asociacijos bendruomenėje.
3. Ši Politika yra vieša. Ji skelbiama Asociacijos interneto svetainėje. Visi asmenys, kuriems taikoma ši Politika, privalo su ja susipažinti iki santykių su Asociacija pradžios (darbo ar paslaugų sutarties pasirašymo, narystės įgijimo, registracijos į Asociacijos renginius ar kt.) ir jos laikytis. Asociacijos su šiais asmenimis sudaromose sutartyse ir jų pildomose formose įrašoma ši nuostata: „Asmuo patvirtina, kad susipažino su Asociacijos LTU Aquatics smurto ir priekabiavimo prevencijos politika, skelbiama Asociacijos interneto svetainėje https://ltuaquatics.com, ir įsipareigoja jos laikytis, įskaitant jos pakeitimus nuo jų paskelbimo dienos.“ Už nepilnamečius šią nuostatą pasirašo jų atstovai pagal įstatymą.
4. Politikos tikslas – padėti asmenims atpažinti smurto ir priekabiavimo atvejus, galimas smurto ir priekabiavimo formas, supažindinti su smurto ir priekabiavimo prevencijos priemonėmis, pranešimų apie smurtą ir priekabiavimą teikimo ir nagrinėjimo tvarka, apie smurtą ir priekabiavimą pranešusių asmenų ir/ar patyrusių smurtą ir/ar priekabiavimą asmenų apsaugos priemonėmis bei jiems teikiama pagalba, rekomenduojamais elgesio (etikos) modeliais ir kita informacija, susijusia su smurto ir priekabiavimo prevencija.

II. SĄVOKOS

5. Šioje Politikoje vartojamos pagrindinės sąvokos ir sutrumpinimai:

NR.	SĄVOKA	APIBRĖŽIMAS
5.1.	**Asociacija**	Asociacija LTU Aquatics.
5.2.	**Atsakingas asmuo**	Asociacijos vykdomojo komiteto skiriamas asmuo (jo nesant ar jam nusišalinus – Vykdomojo komiteto paskirtas Pavaduojantis

		asmuo), kuris priima, registruoja ir pirmiškai įvertina Pranešimus bei Politikos 33 punkte nustatyta tvarka perduoda juos nagrinėti. Atsakingam asmeniui taikomos Politikos nuostatos taikomos ir Pavaduojančiam asmeniui.
5.3.	**Darbuotojai**	Visi Asociacijos darbuotojai, susiję su Asociacija darbo santykiais.
5.4.	**Grėsmė**	Gresianti padėtis ar pavojus, įskaitant įvairius grėsmingus įvykius. Grėsmė dar nėra vertinama kaip nepriimtinas elgesys, tačiau yra reali tikimybė, kad toks bus (pvz., žodiniai išpuoliai, susirūpinimą keliantis elgesys).
5.5.	**Komisija**	Asociacijos etikos ir drausmės komisija – pagal Asociacijos Įstatuose nustatytą kompetenciją sudarytas organas, nagrinėjantis bylas pagal Politikoje numatytus pažeidimus.
5.6.	**Nepilnametis asmuo**	Asmuo, neturintis 18 metų.
5.7.	**Nukentėjusysis**	Asociacijos darbuotojas, sportininkas, treneris, narys ar kitas susijęs asmuo, prie kurio priekabiavo, seksualiai priekabiavo ir/arba prieš kurį buvo panaudotas smurtas.
5.8.	**Politika**	Ši Smurto ir priekabiavimo prevencijos politika.
5.9.	**Pranešimas**	Informacijos pateikimas apie galimą smurtą ir/arba priekabiavimą, nesvarbu, ar tai pateikta raštu, ar žodžiu, ar anonimiškai.
5.10.	**Priekabiavimas**	Nepageidaujamas elgesys, kai asmens lyties, lytinės orientacijos, negalios, amžiaus, rasės, etninės priklausomybės, tautybės, religijos, tikėjimo, kalbos, kilmės, socialinės padėties, įsitikinimų ar pažiūrų, pilietybės, šeiminės padėties, ketinimo turėti arba turėjimo vaiką (vaikų) pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka. Priekabiavimas gali pasireikšti žodžiu ir raštu, rečiau – fiziniais veiksmais. Priekabiavimo metu gali būti taikomi įžeidūs komentarai, pajuokimas, žeminimas, be pagrindo nesidalijama svarbia informacija, asmuo atribojamas nuo kitų kolegų, susitikimų arba pasitarimų, ignoruojamas, jam skiriamos su darbinėmis funkcijomis ir / ar sportine veikla nesusijusios užduotys ir pan.
5.11.	**Psichologinis smurtas**	Bet koks nepageidautinas veiksmas, įskaitant asmens izoliavimą, žodinį įžeidimą, pažeminimą, gąsdinimą, psichologinę agresiją, grasinimą panaudoti fizinę jėgą, arba kitą elgesį, kuris gali menkinti tapatumo, orumo ir savivertės jausmą, taip pat gali pakenkti fizinei, psichinei, dvasinei, moralinei ar socialinei asmens sveikatai, saugai ir gerovei.
5.12.	**Seksualinis priekabiavimas**	Nepageidaujamas užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksmu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys, kuriuo siekiama pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

5.13.	**Smurtas**	Nepriimtinas vieno ar kelių asmenų elgesys, kuris gali pasireikšti fiziniu, psichologiniu ir/ar seksualiniu išnaudojimu, vienkartiniu ar sistemingu neetišku elgesiu, nepagarbiu elgesiu kitų asmenų atžvilgiu. Smurtas gali pasireikšti tarp to paties lygmens asmenų (horizontaliai), tarp vadovų ir pavaldinių (vertikaliai), taip pat tarp trenerių ir sportininkų.
5.14.	**Smurto ir priekabiavimo prevencija**	Priemonės ir/ar veiksmai, kuriais siekiama išvengti smurto ar priekabiavimo atvejų arba sumažinti jų mastą ir žalą, taip pat tinkamai reaguoti jiems įvykus ir užtikrinti pagalbos teikimą nukentėjusiems asmenims.
5.15.	**Susiję asmenys**	Sportininkų aptarnaujančio personalo nariai, sportininkų palydos nariai, tėvai, globėjai, medikai, sporto renginiuose dirbantys asmenys, savanoriai ir visi kiti asmenys, kurie Asociacijos veiklos srityje yra susiję su vandens sportu Lietuvoje, taip pat asmenys, kurie, nors ir nėra tiesiogiai pavaldūs Asociacijai, yra susiję su Asociacijos veikla.

6. Šioje Politikoje vartojami žodžiai ar terminai (pavyzdžiui, „sportas“, „sportininkas“, „treneris“ ir kt.) turi tas pačias reikšmes, kaip juos apibrėžia Lietuvos Respublikos sporto įstatymas.

III. TAIKYMO SRITIS IR VEIKIMO RIBOS

7. Ši Politika taikoma visiems su Asociacija susijusiems asmenims – suaugusiems ir vaikams – kurie yra:
   7.1. sportininkai (nepriklausomai nuo amžiaus ar sporto šakos);
   7.2. treneriai, instruktoriai ir sporto vadovai;
   7.3. Asociacijos darbuotojai;
   7.4. Asociacijos organų nariai;
   7.5. Asociacijos nariai;
   7.6. Asociacijos narių atstovai;
   7.7. susiję asmenys, kaip apibrėžta Politikos 5.15 punkte (tėvai, globėjai, savanoriai, medikai, palydos nariai ir kt.).
8. Ši Politika taikoma joje nurodytiems asmenims tiesiogiai ar netiesiogiai bet kokia forma ar pagrindu dalyvaujant ar rengiantis dalyvauti Asociacijos veikloje, taip pat Asociacijos narių (sporto klubų) veikloje – Politikos 33.4 papunktyje nustatyta apimtimi, vykdant darbo funkcijas Asociacijoje, atstovaujant Asociaciją, reprezentuojant Asociaciją ar kitaip veikiant Asociacijos vardu ar naudai, dalyvaujant ar rengiantis dalyvauti sporto renginiuose, sporto pratybose, treniruočių stovyklose ar bet kuriuose kituose renginiuose, dėl kurių Asociacija priima sprendimus savo kompetencijos ribose, taip pat dalyvaujant asmenų sveikatos patikrinimo, testavimo, mokymų veiklose, kurias Asociacija organizuoja, finansuoja ar kontroliuoja. Smurto ir priekabiavimo atvejus, susijusius tik su Asociacijos narių (sporto klubų) vidaus veikla, pirmiausia nagrinėja atitinkamas Asociacijos narys pagal savo vidaus tvarką, o Asociacija juos nagrinėja Politikos 33.4 papunktyje nustatytais atvejais.
9. Visi asmenys, kuriems taikoma ši Politika, privalo laikytis tokio elgesio, kad nebūtų pažeisti šioje Politikoje nustatyti reikalavimai dėl asmenų apsaugos nuo smurto ir priekabiavimo.

10. Asociacijos darbuotojams ši Politika taikoma tiek, kiek tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos darbo kodeksui. Ji papildo vidines tvarkas, užtikrindama specifinę apsaugą Asociacijos aplinkoje. Tais atvejais, kai asmuo yra Asociacijos darbuotojas, šios Politikos nuostatos taikomos kartu su Asociacijos patvirtinta Pranešimų apie smurtą ir priekabiavimą teikimo bei nagrinėjimo tvarka. Kilus prieštaravimams tarp šių dokumentų, darbuotojų atžvilgiu pirmenybė teikiama Pranešimų apie smurtą ir priekabiavimą teikimo bei nagrinėjimo tvarkai ir (arba) imperatyvioms darbo teisės normoms.
11. Kiekvienas šioje Politikoje nurodytas asmuo privalo susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kurie gali būti laikomi smurtu ar priekabiavimu, ir aktyviai prisidėti prie pagarbios bei saugios aplinkos kūrimo.
12. Šios Politikos pažeidimas užtraukia asmenims drausminę atsakomybę, kurią Asociacija taiko savo kompetencijos ribose. Asmenims taikomos sankcijos nustatytos Asociacijos įstatuose ir/ar Etikos ir drausmės kodekse. Asmenims, kuriems šios sankcijos netaikomos, bet kurie įsipareigojo laikytis Politikos (Politikos 3 punktas), Asociacijos prezidentas, atsižvelgdamas į Komisijos sprendimą, gali taikyti šias priemones: įspėjimą, laikiną ar nuolatinį dalyvavimo Asociacijos veikloje ir renginiuose apribojimą, sutarties su Asociacija nutraukimą. Asociacijos darbuotojams taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatytos priemonės.

IV. SMURTO IR PRIEKABIAVIMO ATPAŽINIMO BŪDAI

13. Smurtas ir Priekabiavimas gali pasireikšti bet kokiu nepriimtinu elgesiu ar jo Grėsme, nesvarbu, ar nepriimtinu elgesiu vieną kartą ar pakartotinai siekiama padaryti fizinį, psichologinį, seksualinį ar ekonominį poveikį, ar nepriimtinu elgesiu šis poveikis padaromas arba gali būti padarytas, ar tokiu elgesiu įžeidžiamas asmens orumas arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka arba (ir) atsirado arba gali atsirasti fizinė, turtinė ir (arba) neturtinė žala.
14. Pagrindinis skiriamasis Smurto ir Priekabiavimo požymis – prievartą taikančio asmens siekimas psichologiškai dominuoti. Smurtas dažniausiai atpažįstamas pagal šiuos požymius: pasikartojimą, trukmę, stiprėjimą, piktnaudžiavimą valdžia ir tyčinį elgesį, o atsiskleidžia per organizacines priemones, socialinę asmens ar asmenų grupės izoliaciją, priekabiavimo veiksmus, kuriais kėsinamasi į asmens privačią erdvę, verbalinę agresiją, gąsdinimą ar net fizinę prievartą, ar gandus apie asmenį. Smurtu laikomas ir vienkartinis veiksmas: pasikartojimas yra dažnas, bet ne būtinas Smurto požymis (Politikos 13 punktas). Smurtas ir Priekabiavimas gali pasireikšti tiek vadovui taikant jį prieš pavaldinį, tiek ir atvirkščiai.

    15.1. Smurtas ir Priekabiavimas atitinka šiuos požymius:

        15.1.1. siekiama padaryti / daromas / gali būti padarytas fizinis, psichologinis, seksualinis ar ekonominis poveikis, ir / arba

        15.1.2. įžeidžiamas asmens orumas, ir /arba

        15.1.3. sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka, ir /arba

        15.1.4. atsirado arba gali atsirasti fizinė, turtinė ir / ar neturtinė žala

    15.2. Smurtas ir Priekabiavimas gali pasireikšti (nebaigtinis sąrašas):

        15.2.1. tiesioginiais arba netiesioginiais grasinimais ar kaltinimais, siekiant sukelti emocinį ar fizinį skausmą, ar praradimą (pavyzdžiui, grasinimai atleisti iš darbo, bloginti darbo ar sportavimo sąlygas ir kita);
        15.2.2. pasiekimų nuvertinimu (pavyzdžiui, nepagrįsta kritika darbuotojui, sportininkui, treneriui ar kitam asmeniui dėl atliktų užduočių, siekiant jį žeminti, įžeisti ir kita);
        15.2.3. fiziniu / psichologiniu ir / ar seksualiniu išnaudojimu;

15.2.4. neetišku elgesiu;
15.2.5. nepagarbiu elgesiu kitų asmenų atžvilgiu;
15.2.6. grasinimais;
15.2.7. šmeižtu (pavyzdžiui, tikrovės neatitinkančios informacijos, galinčios padaryti žalos asmens garbei ir orumui, paskleidimas ir kita);
15.2.8. pasikartojančiomis, nepagrįstomis neigiamomis pastabomis (pavyzdžiui, nemalonūs skirtingo turinio komentarai ir kita);
15.2.9. ignoravimu (pavyzdžiui, izoliavimas, atribojimas nuo kolektyvo ir bendrų veiklų, nesidalina reikalinga tiesioginėms darbo ar sporto pareigoms vykdyti informacija, kita);
15.2.10. manipuliavimu (pavyzdžiui, atvejai, kai keliami neįgyvendinami reikalavimai ir kita);
15.2.11. nepagrįsta kritika (pavyzdžiui, destruktyvi kritika asmeniui dėl atliktų užduočių jį žeminant, siekiant įžeisti ir kita);
15.2.12. noru išjuokti (pavyzdžiui, asmens ar asmenų grupės elgesys, kai kolektyvo pajuokai yra pateikiamos asmeninės ir profesinės kito asmens savybės, laidomos pašaipios pastabos apie asmenį ar asociatyvūs juokai, sukuriama priešiška ir neetiška aplinka, kurioje asmuo jaučiasi užgauliojamas, žeminamas ir panašiai);
15.2.13. viešu žeminimu (pavyzdžiui, žeminantys komentarai, juokai, pokštai asmens atžvilgiu, asmens sumenkinimas, panieka, neapykantos kalba ir kita);
15.2.14. fizine prievarta – tyčinis ir nepageidautinas veiksmas (pavyzdžiui, kumščiavimas, mušimas, spyrimas ir panašiai, dėl kurio patiriama trauma arba sužalojimas);
15.2.15. įkalinimu, izoliavimu, atskyrimu nuo socialinių veiklų;
15.2.16. asmeniui, prie kurio priekabiaujama, nepriimtinu ar nepageidaujamu, užgauliu, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksmu išreikštu seksualinio pobūdžio elgesiu, kuriuo siekiama sukurti, arba kuriama asmenį, su kuriuo taip elgiamasi, bauginanti, priešiška, jam nemaloni, žeminanti ar žeidžianti aplinka;
15.2.17. nepageidaujamu fiziniu kontaktu (pavyzdžiui, plekštelėjimas, glostymas, glamonėjimas, grybštelėjimas, siekimas pabučiuoti, bučiavimas ir kita) ar tokio kontakto reikalavimas;
15.2.18. įžeidžiančių paveikslėlių, užrašų ar kitos medžiagos demonstravimu, įžeidžiančiais gestais;
15.2.19. pornografinių ar seksistinių nuotraukų, paveikslėlių, tekstų demonstravimu ar siuntimu;
15.2.20. įkyriu siekiu bendrauti, asmens sekimas ar informacijos apie asmenį rinkimas, kai tai nesusiję su atliekamomis su Asociacijos veikla susijusiomis funkcijomis;
15.2.21. grasinimais ar kitokiu bauginančiu elgesiu, kuriuo siekiama riboti asmens apsisprendimo laisvę;
15.2.22. poveikiu asmeniui, siekiant tam tikro su darbo ar sportininko veikla funkcijų atlikimu nesusijusio elgesio, paslaugų ar seksualinių paslaugų;
15.2.23. žeidimais, siekiant pakirsti asmens pasitikėjimą savimi, įskaitant ir viešą paženeminimą;
15.2.24. kitu nepriimtinu elgesiu ar jo grėsme, kuriuo siekiama padaryti fizinį, psichologinį, seksualinį ar ekonominį poveikį, ar tokiu elgesiu įžeidžiamas asmens orumas arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka ir / ar atsirado arba gali atsirasti fizinė, turtinė ir / ar neturtinė žala.

15.3. Smurto ir Priekabiavimo grėsmė gali kilti tiek vienam asmeniui, tiek asmenų grupei. Atpažįstant grėsmes svarbu atsižvelgti į tai, kad grėsmės gali būti akivaizdžios ir neakivaizdžios. Grėsmės gali būti atpažintos iš kylančių pasekmių, kurios gali būti:

15.3.1. įvairių formų smurtas;

15.3.2. taikomos bausmės (tačiau svarbu nepainioti su teisėtai ir pagrįstai naudojamomis darbo ar sporto drausmės užtikrinimo priemonėmis);

15.3.3. ignoravimu ir (arba) izoliavimu;

15.3.4. Priekabiavimu;

15.3.5. patyčiomis;

15.3.6. engimu ir pan.

15.4. Norint užtikrinti Smurto ir Priekabiavimo Asociacijos aplinkoje prevenciją ir užkirsti kelią jo pasikartojimui, svarbu kuo anksčiau atpažinti Smurto požymius ir imtis veiksmų. Smurtui, ypač psichologiniam, būdingi šie pagrindiniai požymiai:

15.4.1. tyčinis elgesys;

15.4.2. piktnaudžiavimas turima valdžia arba įgaliojimais;

15.4.3. pasikartojimas;

15.4.4. trukmė.

15.5. Siekiant įvertinti siūloma atkreipti dėmesį į išvardytus pagrindinius aspektus (sąrašas nėra baigtinis):

15.5.1. ar tai asmens orumą menkinantis elgesys (priverčia jaustis nepatogiai, nejaukiai);

15.5.2. ar tai bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką sukuriantis elgesys;

15.5.3. ar žodžiu, raštu arba fiziniu veiksmu išreikštas elgesys yra nepageidaujamas, užgaulus;

15.5.4. ar žodžiu, raštu ar fiziniu veiksmu išreikštas elgesys yra intymaus pobūdžio.

15.6. Vertinant galimas grėsmes būtina stebėti asmens keisto ar nesuprantamo elgesio dažnumą, elgesio pasikeitimą – paūmėjimą, provokuojančio elgesio radimąsi ir pan., t. y. laiku identifikuoti bet kokį susirūpinimą keliantį elgesį, pranešti Atsakingam asmeniui ir taip sumažinti ateityje galinčius kilti Smurto ir Priekabiavimo proveržius.

15.7. Stebint ir nagrinėjant konfliktus, tokie pažymiai kaip įžeidimas, gąsdinimas, pašaipos, replikos, apkalbos, žeminantis humoras gali būti vertinami kaip tam tikra Asociacijos komunikacijos kultūros problema.

15.8. Smurtu ir Priekabiavimu nelaikoma:

15.8.1. Darbuotojų, sportininkų, trenerių ir kitų Susijusių asmenų veiklos vertinimas, kurių metu asmeniui įvardijami jo atliekamo darbo trūkumai ir privalumai, išreiškiamos pastabos. Asociacija turi teisę vertinti darbuotojo, sportininko, trenerio ir kito Susijusio asmens dalykines savybes, darbo rezultatus ir pan.;

15.8.2. Asociacijos reiklumas darbuotojui, sportininkui, treneriui ar kitam Susijusiam asmeniui. Asociacija gali tikrinti ar laikomasi sutartimi pavestų pareigų, reikalauti laikytis vietinių teisės aktų reikalavimų;

15.8.3. tarp asmenų kilę nesusipratimai / diskusijos / nuomonių nesutapimai;

15.8.4. kiti atvejai, neatitinkantys Politikos reikalavimų.

KONFLIKTAMS BŪDINGI POŽYMIAI	SMURTUI BŪDINGI POŽYMIAI
Konfliktai būna atsitiktiniai ir nereguliarūs.	Smurtas – dažniausiai pasikartojantys veiksmai, tačiau Smurtu gali būti ir vienkartinis veiksmas.
Inicijuoti gali abi pusės.	Smurtą taikančio ir jį patiriančio asmens vaidmenys paprastai nesikeičia.
Abi konflikto pusės gali aptarti konflikto dalyką ir rasti bendrą abiem pusėm priimtiną sprendimą.	Smurto veiksmų arba išraiškų neįmanoma sėkmingai aptarti, nėra pokyčių po diskusijos.
Konflikto tikimybė mažėja, kai geriau suprantami konfliktuojančių šalių motyvai ir argumentai.	Konfliktai stiprėja ir dažnėja, neįmanoma įvardyti motyvo.
Abiejų šalių problema, reikalaujanti atsižvelgti į vienas kito požiūrį.	Smurtas vyksta dėl galios disbalanso (ekonominio, valdžios, fizinės jėgos), pripažįstamas tik vienas požiūris.
Reakcija į konfliktą yra spontaniška ir sukelia nusiminimą, nuovargį ir pan.	Smurtauti pasirengiama sąmoningai.
Įtempta abiejų konfliktuojančių pusių savijauta.	Nukentėjusio asmens savijauta: bejėgiškumas, baimė, savigrauža Smurtautojo savijauta: pasitenkinimas, didžiavimasis savimi.

V. ASMENŲ TEISIŲ APSAUGOS PRINCIPAI

16. Asmenys privalo gerbti kito asmens garbę ir orumą, puoselėti pagarbaus bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą, vertybes, deklaruoti nepakantumą smurto ir priekabiavimo išraiškoms, aiškiai parodydami, kad tokie veiksmai yra netoleruojami.
17. Asmenų santykiai grindžiami supratimo, tolerancijos, geranoriškumo, abipusės pagarbos principais ir kitomis organizacinę elgseną kuriančiomis vertybėmis. Asmenys taip pat vadovaujasi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais etikos principais, laikosi Asociacijos veikloje nustatytų etikos reikalavimų.
18. Asmuo turi teisę būti išklausytas, ypač jei kelia susirūpinimą dėl savo ar kito asmens gerovės.
19. Nustačius ar įtarus Politikos pažeidimą, pagal galimybes turi būti nedelsiant imamasi aktyvių veiksmų tokiam elgesiui sustabdyti, taip pat aktyviai turi būti išreikštas nesutikimas su tokiu elgesiu ir nepritarimas tokiam elgesiui, toks elgesys negali būti toleruojamas ar skatinamas.
20. Bet kuris asmuo žinantis ar manantis, kad Politikos normas pažeidžiantys veiksmai galėjo būti atlikti vaiko atžvilgiu, privalo nedelsiant apie tai informuoti Atsakingą asmenį.
21. Kiekvienas asmuo yra atsakingas už vaikų priežiūrą ir apsaugą, bei privalo priimti sprendimus, atitinkančius vaikų interesus ir apsaugą.

VI. REKOMENDUOJAMI ASMENŲ ELGESIO MODELIAI, SIEKIANT IŠVENGTI SMURTO IR PRIEKABIAVIMO

22. Asociacijos darbuotojams, sportininkams, treneriams, nariams ir kitiems susijusiems asmenims

rekomenduojama:

22.1. būti sąmoningam ir žinoti, koks elgesys gali būti laikomas smurtu ar priekabiavimu;

22.2. esant abejonėms, pasiteirauti, ar tam tikras elgesys yra priimtinas ir nedaro žalos kitam asmeniui;

22.3. nedelsiant nutraukti elgesį, jei asmuo žodžiu, veiksmais ar atsakymo nebuvimu parodo, kad toks elgesys jam nepriimtinas;

22.4. aktyviai dalyvauti mokymuose ir supažindinimo veiklose smurto ir priekabiavimo prevencijos tema;

22.5. nebijoti pranešti – Pranešimas apsaugo tiek pati nukentėjusį, tiek kitus asmenis.

23. Treneriai ir kitas Asociacijos paskirtas personalas (darbuotojai, paslaugų teikėjai) papildomai privalo:

23.1. laikytis aiškių profesinės etikos bei asmeninių ribų santykiuose su sportininkais, ypač nepilnamečiais;

23.2. užtikrinti, kad treniruotės, sporto stovyklos, varžybos ir kita veikla (įskaitant vyksiančią užsienio išvykų metu) vyktų saugioje, emociškai ir fiziškai pagarbioje aplinkoje;

23.3. nevartoti grasinimo, bauginimo, psichologinio spaudimo ar pažeminimo kaip sportinės motyvacijos ar drausminimo priemonių ;

23.4. nedelsiant informuoti tėvus ar globėjus apie incidentus, susijusius su nepilnamečiais;

23.5. nedelsiant pranešti Atsakingam asmeniui apie bet kokių asmenų (personalo, sportininkų ar trečiųjų asmenų) netinkamą elgesį, smurto ar priekabiavimo apraiškas, pastebėtas ar sužinotas vykdant savo funkcijas**.**

VII. SMURTO IR PRIEKABIAVIMO PREVENCIJOS ĮGYVENDINIMAS

24. Smurtas ir priekabiavimas bei nepriimtinas elgesys yra draudžiami visose su Asociacijos veikla susijusiose erdvėse ir veiklose.

25. Asociacijoje išskiriami pirminiai, antriniai ir tretiniai smurto darbe prevenciniai veiksmai:

25.1. pirminė prevencija – veiksmai, skirti užkardyti smurto ir priekabiavimo apraiškas ir sumažinti smurto ir priekabiavimo Asociacijos veikloje riziką , t. y. psichosocialinės ir fizinės sporto aplinkos gerinimas, Asociacijos organizacinės kultūros ugdymas, pagarba, atidumu ir atvirumu grįstas asmenų dirbančių Asociacijoje ir susijusių su Asociacija bendravimas, užduotis formuojančių asmenų parama sprendžiant problemas, mažinant smurto ir priekabiavimo riziką bei ugdant organizacinę kultūrą;

25.2. antrinė prevencija – prieš smurtą ir priekabiavimą nukreiptos Asociacijos politikos formavimas. Antrinės prevencijos įgyvendinimo metu Asociacijoje dirbantys darbuotojai, Asociacijos organų nariai, su Asociacija sutartys sudarantys sportininkai, treneriai ar Susiję asmenys informuojami apie parengtą Politiką, organizuojamus mokymus smurto ir priekabiavimo prevencijos temomis. Asociacijos darbuotojai, Asociacijos organų nariai, Asociacijos nariai mokomi: kaip nustatyti galimas smurto ir priekabiavimo situacijas; kokie galimi smurto ir priekabiavimo šalinimo sprendiniai; bendravimo įgūdžių, kurie padėtų išvengti smurto ir/ar jį sumažinti; kaip skatinti teigiamą aplinką sporto veikloje ar darbe; apie teisinio gynimo galimybes; apie raginimą informuoti apie smurto ir priekabiavimo situacijas, naudojantis Asociacijos sukurtomis pranešimų/skundų nagrinėjimo priemonėmis ir tvarka. Asmenims, dirbantiems su vaikais, turi būti rengiami specialūs mokymai. Visi mokymai turi

būti rengiami reguliariai, ne rečiau kaip kartą per dvejus metus;

25.3. tretinė prevencija – smurto ir/ar priekabiavimo atvejų fiksavimas, visapusė pagalba smurtą ir/ar priekabiavimą patyrusiems asmenims ir taikomos drausminės ar kitos poveikio priemonės nusižengusiems asmenims.

26. Asociacijos organų nariai, darbuotojai, rinktinių treneriai ir delegacijų vadovai, pastebėję galimo smurto ar priekabiavimo apraiškų ar gavę apie jas informacijos, privalo ją perduoti Atsakingam asmeniui nedelsiant, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną, o kai informacija susijusi su Nepilnamečiu asmeniu ar grėsme asmens sveikatai ar gyvybei, – tą pačią dieną. Perdavę informaciją, jie jos kopijų nesaugo, informacijos neplatina, savarankiško tyrimo neatlieka ir apie Pranešimą neinformuoja asmens, dėl kurio pranešta. Ši nuostata neatleidžia jų nuo pareigų pagal Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 35 straipsnį.

27. Atsakingas asmuo yra atsakingas už tai, kad Asociacijoje būtų įgyvendinama smurto ir priekabiavimo prevencija.

VIII. PRANEŠIMO PATEIKIMO TVARKA

28. Asmuo, manantis, kad prie jo ar kito asmens yra priekabiaujama ir/ar naudojamas smurtas, turi teisę pateikti pranešimą Atsakingam asmeniui šiais būdais:

28.1. elektroniniu būdu užpildant specialią formą LTU Aquatics svetainės skiltyje „Pranešk apie netinkamą elgesį“;

28.2. siunčiant informaciją Atsakingam asmeniui el. paštu legal@ltuaquatics.com.

29. Siekiant patogumo, pranešėjas gali pildyti Asociacijos patvirtintą Pranešimo apie galimą smurto ar priekabiavimo atvejį formą (toliau – **Forma**). Pranešimas, taip pat užpildyta Forma, gali būti pateikiamas ir anonimiškai. Pranešimą rekomenduojama pateikti per kiek įmanoma trumpiausią laiką nuo skundžiamų veiksmų padarymo arba paaiškėjimo dienos. Jame turi būti nurodyti paaiškinimai apie patirto smurto ir/ar priekabiavimo situaciją, smurto apraiškas ir aplinkybes, nurodyti galimi liudytojai, pridėti turimi įrodymai (pavyzdžiui, garso įrašai, susirašinėjimas ir pan.). Visi pranešimai/skundai apie smurto ir priekabiavimo atvejus turi būti registruojami ir įvertinami Politikos 33 punkte nustatyta tvarka.

30. Pranešime pateiktus asmens duomenis Atsakingas asmuo, Komisija ir kiti procedūroje dalyvaujantys asmenys tvarko tik Pranešimo įvertinimo ir nagrinėjimo tikslais, laikydamiesi Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų.

31. Bet kuri informacija, susijusi su Pranešimu, laikoma konfidencialia ir negali būti paviešinta asmenims, kurie nėra susiję su galimu pažeidimu ir jo tyrimu.

32. Jeigu dėl priekabiavimo ir/ar smurto nukentėjęs asmuo, arba asmuo, pranešantis apie nukentėjusiojo patirtą priekabiavimą ir/ar smurtą mano, kad nukentėjusiam asmeniui yra būtina skubi medicininė, teisėsaugos, policijos pagalba, rekomenduojama visų pirma kreiptis į šias institucijas. Kreipimasis į minėtas institucijas neužkerta kalio asmeniui kreiptis į Atsakingą asmenį.

33. Atsakingas asmuo, gavęs pranešimą, privalo jį užregistruoti ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (kai pranešėjo paprašyta patikslinti duomenis, – nuo patikslinimo gavimo ar termino jam pateikti pabaigos) priimti vieną iš šių sprendimų:

33.1. Teikti tik bendro pobūdžio informaciją ar konsultaciją – šis sprendimas priimamas tik tuo atveju, jei besikreipiantis asmuo prašo bendros konsultacijos ir nenurodo jokio konkretaus įvykusio netinkamo elgesio, smurto, priekabiavimo ar diskriminacijos atvejo bei su tuo susijusių asmenų;

33.2. Perduoti pranešimą Komisijai – šis sprendimas priimamas, kai nėra pagrindo priimti 33.1, 33.3 ar 33.4 papunkčiuose nurodyto sprendimo ir pateikiama informacija apie realų galimą pažeidimą ar incidentą. Atsakingas asmuo pranešimą ir surinktą pirminę informaciją perduoda Komisijos pirmininkui tyrimui pradėti.

33.3. Palikti pranešimą nenagrinėtą – šis sprendimas priimamas, kai pranešime nėra patikrinamų duomenų apie konkretų įvykį ir pranešėjas jų nepateikia per 10 darbo dienų nuo prašymo juos patikslinti, kai tuo pačiu klausimu jau priimtas sprendimas ir nenurodoma naujų aplinkybių, kai pranešimas akivaizdžiai nepagrįstas ar juo piktnaudžiaujama (Politikos 43 punktas) arba kai suėjęs drausminės atsakomybės senaties terminas. Sprendimą per 2 darbo dienas patvirtina Komisijos pirmininkas; pranešėjas per 14 dienų nuo sprendimo gavimo gali prašyti, kad jį peržiūrėtų Komisija. Šis sprendimas negali būti priimtas, kai pranešime yra duomenų apie galimą smurtą ar seksualinį priekabiavimą prieš Nepilnametį asmenį.

33.4. Perduoti pranešimą kompetentingam subjektui – šis sprendimas priimamas, kai pranešimas susijęs tik su Asociacijos nario (sporto klubo) vidaus veikla, su Asociacijos darbuotojo darbo santykiais (perduodama Asociacijos prezidentui) arba su tarptautiniu renginiu, priklausančiu World Aquatics ar European Aquatics jurisdikcijai. Asociacijos narys, gavęs pranešimą, privalo jį išnagrinėti pagal savo vidaus tvarką ir per 60 dienų informuoti Asociaciją apie rezultatą. Pranešimas perduodamas Komisijai, jeigu narys pranešimo nenagrinėja, nagrinėja neveiksmingai ar yra su juo susijęs, taip pat kai pranešime yra duomenų apie galimą smurtą ar seksualinį priekabiavimą prieš Nepilnametį asmenį.

34. Nustačius smurto ir/ar priekabiavimo atvejus ar grėsmę jiems atsirasti, Asociacijos valdymo organai pagal savo kompetenciją skubiai ir efektyviai imasi būtinų priemonių pagalbai smurtą ar priekabiavimą patyrusiam asmeniui suteikti, bendram asmenų streso lygiui sumažinti ir sporto veiklos ar darbo aplinkos gerinimui. Tuo tikslu kompetentingi Asociacijos valdymo organai:

34.1. taiko laikinas apsaugos priemones asmenų atžvilgiu iki drausmės bylos dėl smurto ir/ar priekabiavimo atvejo išnagrinėjimo;

34.2. suteikiami psichologinės pagalbos organizacijų, psichologinės pagalbos telefono linijų nuorodos ir kontaktai nukentėjusiam asmeniui, imamasi kitų būtinų priemonių, atsižvelgiant į konkretų atvejį ir esamą poveikį nukentėjusiam asmeniui;

34.3. sudaromos sąlygos dalytis patirtimi, organizuojant asmenų mokymus, susirinkimus, skatinant informuoti atsakingus asmenis apie smurto ir priekabiavimo apraiškas Asociacijoje ir ieškoti pagalbos, gauti paramą iš kolegų;

34.4. po kiekvieno smurto ir/ar priekabiavimo atvejo tyrimo, įvykus kitoms ekstremalioms/krizinėms situacijoms, susijusioms su smurto ir/ar priekabiavimo apraiškomis, atliekamas rizikos veiksnių vertinimo atnaujinimas (apklausos). Gauti rezultatai apibendrinami ir, esant poreikiui, atsižvelgus į nustatytą atvejį, atliekami papildomi prevenciniai veiksmai.

IX. PRANEŠIMO TYRIMO PRINCIPAI

35. Pranešimo tyrimas grindžiamas šiais principais:

35.1. nekaltumo prezumpcijos – skundžiamasis laikomas nekaltu iki bus priimtas sprendimas dėl Politikos pažeidimo;

35.2. operatyvumo – tyrimas atliekamas per įmanomai trumpiausią terminą;

35.3. betarpiškumo – nukentėjusiajam, skundžiamajam, liudytojui (-ams) sudaromos visos galimybės pateikti paaiškinimus, savo veiksmų vertinimo ir aiškinimo versiją;

35.4. pagalbos nukentėjusiajam – gavus pranešimą dėl Politikos pažeidimo, sudaromos saugios darbo ar veiklos sąlygos;

35.5. betarpiškumo – nukentėjusiajam ar asmeniui, dėl kurio veiksmų yra pradėtas tyrimas, sudaromos visos galimybės pateikti savo paaiškinimus, savo veiksmų vertinimo ir aiškinimo versiją;

35.6. aktyvių prevencijos priemonių taikymo – nustačius Politikos pažeidimą ar grėsmę, kad pažeidimai bus įvykdyti, taikomos atitinkamos individualios prevencinės priemonės, užtikrinant asmenims saugias ir jų orumo nežeidžiančias veiklos ar darbo sąlygas;

35.7. objektyvumo ir nešališkumo – tyrimas atliekamas objektyviai, neturint išankstinių nuostatų dėl aplinkybių vertinimo;

35.8. konfidencialumo – visa su tyrimu susijusi informacija laikoma konfidencialia ir neatskleidžiama nesusijusiems asmenims

35.9. proporcingumo – nagrinėjimo apimtis ir procedūra parenkamos atsižvelgiant į galimo pažeidimo sunkumą; mažareikšmiai atvejai gali būti nagrinėjami supaprastinta tvarka arba, abiem šalims sutikus, sprendžiami taikinimo būdu Komisijos taisyklėse nustatyta tvarka; kai dėl tų pačių aplinkybių vyksta ikiteisminis tyrimas, Komisija gali sustabdyti bylos nagrinėjimą iki jo rezultatų, taikydama laikinąsias apsaugos priemones.

X. KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS

36. Komisijos nariai privalo užtikrinti konfidencialumą. Komisijos nariams draudžiama atskleisti bet kokią su tyrimu susijusią informaciją asmenims, nedalyvaujantiems tyrimo procedūroje. Komisijos nariui, atskleidusiam kitiems asmenims su tyrimu susijusią informaciją, taikoma drausminė atsakomybė.

37. Komisija nesprendžia ir nepriima jokių sprendimų dėl darbo teisinių santykių.

38. Komisijos darbui vadovauja ir jį organizuoja Komisijos pirmininkas.

39. Komisija veikia pagal Vykdomojo komiteto patvirtintas Etikos ir drausmės komisijos bylų nagrinėjimo ir išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teisme taisykles.

XI. ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

40. Bet koks asmenų elgesys (veikimu ar neveikimu) pažeidžiantis šioje Politikoje nustatytus reikalavimus ar jų neatitinkantis, yra draudžiamas.

41. Visi asmenys, kuriems taikoma ši Politika, privalo:

41.1. vadovautis Politikoje įtvirtintais asmenų teisių apsaugos principais ir jų laikytis;

41.2. laikytis Politikoje nustatytų pažeidimų prevencijos rekomendacijų;

41.3. suprasti ir vykdyti savo teises bei pareigas šios Politikos reguliavimo srityje;

41.4. aktyviai dalyvauti draugiškos, žmogaus orumą gerbiančios, lygias galimybes ir nediskriminavimą užtikrinančios bendravimo ir darbo aplinkos kūrime.

42. Bet kuris asmuo, vadovaudamasis Politika, turi teisę reikalauti jo pažeistų teisių gynybos.

43. Draudžiama piktnaudžiauti šioje Politikoje asmenims nustatytomis teisėmis ar jų gynyba.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Politika įsigalioja ir pradedama taikyti Vykdomojo komiteto nutarime dėl jos patvirtinimo nurodytą dieną.
45. Politika ir visi jos pakeitimai skelbiami Asociacijos interneto svetainėje https://ltuaquatics.com/.
46. Politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarka peržiūrima ir, esant poreikiui, atnaujinama pasikeitus šios Politikos reguliavimo srities teisės aktams ar taisyklėms, atsižvelgiant į gautus pranešimus apie smurtą ir priekabiavimą, nustatytus smurto ir priekabiavimo atvejus, pasikeitus galimiems jų pavojams ar atsiradus naujų arba pareikalavus Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai.
47. Už periodišką Politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos peržiūrėjimą ir, esant poreikiui, teikimą Asociacijos organams ją atnaujinti atsakingas Atsakingas asmuo.